

Juweel in nautisch kwartier van Amsterdam

**Behoud van
historische werf
't Kromhout
vergt ruim twee
miljoen gulden**

De eeuwenoude scheepswerf 't Kromhout, onderdeel van het nautische kwartier van Amsterdam, gelegen aan de Hoogte Kadijk 147, tegenover de Oosterkerk (Oostelijke Eilanden), staat, voor wat de gebouwen betreft, sinds 1976 op de monumentenlijst. In onze tijd is het werfcomplex, waaraan een museum is toegevoegd, een vorm van levend eerbetoon aan het rijke scheepvaartverleden van de hoofdstad, voornamelijk gericht op de binnenvaart. Liefhebbers van scheepvaart kunnen op deze werf zien hoe er het oude ambacht voortleeft in de vorm van restauratie van historische schepen. Het in de jaren zeventig ontstane museum verwijst onder meer naar de ambachtelijke geschiedenis van de scheepvaart. In 1973 heeft een Stichting grond en opstallen van deze werf in onderhoud verworven om daar een levend monument te beheren.

Na een eerste voorlopige restauratie wordt men thans geconfronteerd met een groot-scheeps herstel van de volledige accommodatie, waarmee vooralsnog ruim twee miljoen gulden zal zijn gemoeid. De verwachting is dat de overheid, met C.R.M. voorop, voor negentig procent in deze onvermijdelijke kosten – wil de werf kunnen overleven – zal bijdragen. De gewenste restauratie omvat: Westkap, smederij, timmerloods, bankwerkerij, houtloods en oude ketelhuis. De herstelwerkzaamheden moeten worden verricht om de werf overeenkomstig haar oorspronkelijke bestemming als scheepswerf in gebruik te houden.

GROEIENDE BELANGSTELLING

De werf trekt jaarlijks ongeveer 12.000 bezoekers, onder wie ook buitenlanders. De combinatie levende werf en museum is een trekpleister geworden, temeer daar in het (nautische) bedrijfsleven van Amsterdam een groeiende belangstelling voor de werf is ontstaan, waar eerlijke nostalgie wordt gevoed. De werf werd voorlopig veilig gesteld mede dankzij financiële hulp van velen en van het Prins Bernhard Fonds. De eerste restauratie gold een deel van de oude scheepswerf.

De Stichting die voor 1982 een nadelig saldo heeft begroot van ruim f 33.000,- heeft een fonds gevormd om het unieke project in leven te houden, waarbij dan de nadruk wordt gelegd op de grote restauratie.

Velen zijn daartoe belangeloos in de weer. Wie de Stichting 'Werk 't Kromhout' wil steunen kan dit doen door

- lid te worden van de in 1976 opgerichte Vereniging van Vrienden van de Werf 't Kromhout middels het bijgevoegde aanmeldingsformulier

- een bijdrage te storten op de bankrekening van de Stichting 'Werk 't Kromhout' bij de bank Theodoor Gillissen te Amsterdam, rek.nr. 21.17.43.887. Bij een schenking van tenminste f 250,- ineens, dan wel minimaal f 150,- gedurende tenminste drie opeenvolgende jaren komt u in het bezit van een uniek certificaat als dank voor uw bijdrage tot het zekerstellen van het voortbestaan van de Werf 't Kromhout.

TEN VOLLE WAARD!

Piet J. Varekamp, voorzitter en Jurr. Visser, secretaris van de Stichting, die acht mensen in vaste dienst heeft, zeggen: 'Het geldt de strijd voor een lokaal, maar zeker ook nationaal monument, dat – hoewel de nautische tradities in ons land helaas zijn geslonken – toch nog velen zal aanspreken. Voor wie ons belt – 020 – 250302 – of schrijft is documentatiemateriaal beschikbaar. Het is ten volle waard dit kostelijke verleden de toekomst in te dragen, de oude glorie zinvol te koesteren!'

De gedachte om 't Kromhout te behouden, mede als onderdeel van een karakteristiek stadsdeel, de geboorteplaats van Amsterdam als 'Schiprijck', is afkomstig van de heer H. Hazelhof Roelfzema, directeur van het Nederlands-Historisch Scheepvaartmuseum, thans op zijn zeer geëigende plek aan het Kattenburgerplein. Het pionieren begon in 1972. Destijds was de werf in bezit van Johannes Kloos en diens zwager, Daniël Goedkoop jr., die er tot 1911 eigenaren van waren. Na de verkoop bleef de werf nog bestaan als restauratiewerf voor binnenscheepen. In 1967 werd het bedrijf gesloten.

KROMHOUT

De naamgeving van de werf verwijst naar kromhout of krommer hout, dat is kromgegroeid en dat in de houten scheepsbouw gebruikt wordt voor het maken van inhouten, wrangen en andere gebogen houtdelen. Krommers waren schaars en daardoor duurder dan ander hout. Vroeger werden bomen dan ook opzettelijk in bepaalde groeirichtingen geleid om op deze wijze krommers te kweken. Momenteel wordt er op de werf zowel voor particulieren als voor musea gewerkt.

J.R.

